

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. VII. In quo expenditur jus appellandi vel à Papa ad Concilium; vel ab hoc
ad Summum Pontificem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Ecclesiæ Hierarchico quasi *acephalico* spectato; quid importatur nisi collectio jurisdictionum Episcopaliū: quæ adhuc impar est ad præinsinuatas præminentias, quamdiu non accedit nomen Christi vicarium, seu Apostolicae auctoritatis character? Hoc igitur nomen Christi vicarium utique dicendum est, importare superioritatis super reliquo Hierarchico Ecclesiæ Corpore præminentiam. Hoc ipsissimum quoque vicarium Christi nomen Romani Pontificis proprium, est Petra illa, super quam Christus edixit, *edificandam fore Ecclesiam*. Eiusmodi autem Petra utique importat præminentiam aliquam super Synodo quasi *acephalā*, Ecclesiam non complete & formaliter, sed materialiter duntat representante. Illa ipsa porro Petra est Petri cathedra Apostolica, cui annexa sunt claves Regni Cœlorum. Hæ vero cathedra Regni Cœlorum clavibus dotata, liquidō importat majoritatis & superioritatis prærogativam. Nequit ergo inter Papam & Concilium, quasi *acephalico* spectatum subesse æqualitas in ordine ad constitendum Concilium, quæ complete & formaliter Oecumenicum, nec non ad consensum ultimatum auctoritativum in dogmatibus fidei definiendis cum omnimodæ infallibilitatis consolomatâ præminentia exhibendum. Nullatenus igitur per modum transactionis, seu conventionis in Concilio Oecumenico inter se coeunt Papa ac reliquum Corpus Hierarchicum, sed respectu hujus seu Concilij quasi *acephali*, obnunt Papa majoritatis & superioritatis præminentiam.

§. VIII.

In quo expenditur jus appellandi vel à Papæ ad Concilium; vel ab hoc ad Summum Pontificem.

67. Primo difficultatis hujus expediendæ viam prætruere videatur Concilium Constantiense sess. ult. supplicando Papæ Martino V. ut hereticos errores, seu hæreses per sacram Synodus damnatas pariter damnaret, atque damnatas publicè pronuntiaret, antequam Concilium dissolveretur, alioquin protestari se de gravamine, appellando ad futurum Concilium. Ex quo utique evincitur, ipsummet Concilium Constantiense agnovisse, sibi non fuisse auctoritatem compellendi Papam, ut suam pro confirmandis decretis præinsinuat, adjiceret auctoritatem. Ad quid enim conducere potuisset ea ad futurum Concilium provocatio & appellatio, si ipsi Generali Constantiensi Synodo (utpote quæ non minoris, cum futuro Concilio auctoritatis fuerat) non erat vis ad Papam pro dicta approbatione compellendum? Altior profecto subesse debet hic ratio, per quam ex illâ à Papa ad Concilium futurum appellatione, nullatenus probari valeat hujus supra Papam superioritas.

68. Ad quod explicandum, pro secundo non importuna est sequens Veteris Testamenti ac Novi Fœderis Pontificatum inter se comparatio. Ponamus scilicet in Veteri Testamento

super causâ aliquâ ex Portis seu Tribunalibus Regijs ad Sacerdotium, magnumque Concilium, cui præsideret Summus Pontifex, delecta, fuisse ab hoc ex ipissimis Divinis judicialibus Legibus pronuntiatam Judicij veritatem: attamen Regē ejus temporis non acquevisse, sed interpellâsse Pontificem, ut ingressus Sanctuarium, consulteret Dominum super ejusdem Judicij veritatem; vel ex Thummi & Vrim super tali judicio ulteriore adhuc Divini Oraculi requireret certitudinem: num dicere fas est, talem à Rege factam Summi Pontificis interpellationem habuisse rationem. Ita sive *appellationis*? In ejusmodi casu ab ipso met Sacerdote Maximo, unâ & magno Concilio, ex Divinis judicialibus legibus, judicij veritatem pronuntianti, habitus fuisse recursus ad eundem Summum Pontificem, quantum ipsi soli erat Divinitus conceleum, ut semel in anno ingressus Sanctuarium, posset consulere Dominum, vel ex Thummi & Vrim reportare Divinum Oraculum. Qui proinde ad Summum Pontificem recursus non erat de uno iudice inferiori ad alium superiorem iudicem, sed ad eundem, quæ diversis à Deo dotatum prærogativis, nec adeò stricte loquendo poterat dici appellatio. Quod proinde applicando ad Novi Fœderis Pontificatum Summum, ex principijs fidei constat, ejus utpote Petri Cathedram Oecumenicam esse Petram, super quam *edificator Ecclesia*. Quomodo autem fieri posset, ut quotiescumque fit decisio dogmatica ex istâ Petra seu Cathedra Apostolica, non esset omnimoda fidei certitudo? Non equidem dubito, quin Summus Pontifex etiam extra Concilium possit decernere ex Cathedrâ Petri. At quia ultimatum ejusmodi decisionem nonnulli etiam Catholicæ Doctores reducere unicè volunt in Papam cum Concilio Oecumenico concurrentem, ideo secundum nos saltet, non est tam evidens certitudo, quod Papa extra seque, ac intrâ Concilium definit ex Cathedrâ Apostolica.

Hinc ergo pro tertio statuamus casum, quo falsa quædam dogmata damnata fuerint à Summo Pontifice, quæ tamen condemnatio haud profici, quin Heresis latius diffundatur. Unde Orthodoxi pro remedio passim clamant, oportere, ut convoetur Concilium Oecumenicum. An non propterea statu in ipso etiam Summo Pontifice est obligatio recurrendi ad ultimum Ecclesiæ fætus Tribunal, & Concilium Oecumenicum? An non in ceteris quoque Ecclesiæ sanctæ Præsilibus, uti etiam in Christianis Principiis præsertim Regibus, ad Ecclesiæ universale Bonum procurandum, vel ex Christiano charactere, vel ex juramento, vel etiam ex munieris & characteris Episcopalis, intrinsecâ ratione, tunc stat jus & obligatio urgendi Papam ad celebrandum Concilium Oecumenicum? Quæ proinde erga Papam pro Syndici Oecumenicæ convocatione inflantia, an non est quædam à Papa extra Concilium decernente provocatio ad Concilium Oecumenicum? Nunquid autem talis provocatio

tio subire videtur nomen & rationem appellationis?

Verum hujus provocationis conditione accuratus considerata, procul abest, ut sibi loquendo dici possit appellatio. Non enim ea sit ratione, ut Concilium sine Papa seu Capite suo definit, & ultimatum proferat sententiam: sed ejus ratio in hoc se teneret, quod Summus Pontifex, per cuius auctoritatem unice, stat Concilium, formaliter & complete Oecumenicum, sit quidem Petrus, cui sufficiatur & dicendum Ecclesiae, habeatque sibi a Christo collatas claves Regni Calorum, cum indefinita ligandi & solvendi potestate, in vi cuius possit auctoritatibus super fidei dogmatibus pronunciare judicij ve itatem. Attamen prater istam praerogativam, est ipsi Divinitus concessionum privilegium, ut in nomine Christi, adeoque hujus vicarii, sibi propriâ auctoritate, cogere possit Concilium Oecumenicum, in eoque munus Præsidis ac Judicis exercere, ita tamen, ut ultimata, omnimodam, & consummatam in sanctionibus fidei infallibilitatem obtentura sententia iudicaria, neque ex foliis Concilii suffragiorum majoritate, vel etiam uniformitate, neque ex foliis Patrum arbitrio, sed ex utriusque consensu subsistere debet. Quid adeo Concilij Oecumenici Sanctuarium ingredienti, indeque prorsus infallibile, atque consummatum super fidei questionibus Oraculum Divinum reportandi, privilegium singulare est Summi Pontificis preminentia Divinitus constituta, non absumilis illi prærogativa, quam Veteris Testamenti Pontifex habebat in Divino Oracle ex Vrbe & Thummi reportando. Ille ipse namque Summi Pontifice ad Concilii suffragium accessus & consensus est instar Vrbi & Thummi, obtinens ex Christi Domini promissio, consummata infallibilitatis omninodata certitudinem ac veritatem. Quando igitur a Summo Pontifice extra Concilium pronuntiantur, sit recursus ad Concilium Oecumenicum, ipsummet etiam Papam includens, aperte evincitur, ejusmodi recursum fieri ad ipsum, quâ consentiendo Concilij suffragio, proferentem ultimatum omnimodum ex Christi promisso consummata infallibilitatis judicium. Nequit ergo talis a Pontifice extra Concilium pronuntiantur, ad Papam in & cum Concilio, ex consensu utrinque præstito ultimâ definiuentem recursus, proprie loquendo dici appellatio, cum sit ab uno ad eundem, sub diverso tamen statu constitutum, & secundum diversas a Christo constitutas prærogativas consideratum. Judicem.

Exinde pro quanto haud difficile est judicare, quid sentendum sit de appellatione per Concilium Constantiense interposita a Papa ad futurum Concilium, casu, quo Pontifex Maximus Martinus V. noluerit Decreta fiduci Concliariter conclusa, sive auctoritatis accessu & consensu approbare, atque auctoritative confirmare. Ubi namque Decreta eius Concilii fuerant Concliariter conclusa, ad hui sententiam & consummatam fidei infallibilitatem, ex Christi præscripto ita indige-

bant Papæ consensu auctorativo, ut ad hunc a Papa exigendum, jus esset tum Concilio accephalico adhuc spectato, tum singulis Prælibus, vel etiam fidelibus universis. Quod si proinde Papa Spiritus sancti innitens instinet, eum Decretorum Conciliarium auctoritative confirmatorum consensum suum non tantum denegasset, sed si quia a fidei veritate visa fuissent discordare, positivè reprobasset, tunc Decreta ejusmodi prolus nulla & inania extulissent. Ubi vero Pontifex suum consensum sanctionum Synodalium auctorativum suspendisset, tunc harum firmitas tamdiu manserit in suspensi, quamdiu non esset eidem accessura Summi Pontificis approbatio & confirmatio. Quare tum Concilio (quamdiu Papæ auctoritas ei se non adiungenter) accephalico, tum Prælibus Ecclesiae jus temper erat integrum, apud Papam instanti pro tali consenu, & dum iterum, iterumque luspendetur, causam protrahendi ad futurum Concilium, ut in eo capereatur experimentum vel de conjungendo utriusque Concilij nimurum & Papæ consensu, vel de hujus positiva, siveque Decretorum annullativa reprobatione, juxta quem adeo modum, illa sub Constantiensis Concilij finem interposita a Papa gravamine (dum scilicet nollet suum auctorativum consensum Decretis Concliariter factu adjungere) ad futurum Concilium appellatio, nihil aliud importabat, quam instantiam recursus ad futurum Concilium, pro efflagitanda motu & Concilij & Papæ super Concliaribus Decretis consensione, ut omnimodum hinc infallibilitatis certitudo, & firmitas consummata accederet Synodalibus sanctionibus. Ex cujus adeo appellationis modo & conditione per se liquidum & manifestum est, nullam inde probari Concilii, præteritum accepali, super Papâ superioritatem.

Sed in quantum, disquires pro quinto, se extendunt Sixti IV. & Pij II. constitutiones, quibus profertur Excommunicationis sententia in eos, qui a Papa appellarent ad futurum Concilium? Hujusmodi constitutionis rationes allegat prætextus Sextus IV. tum quod de minoribus ad majores judices duntaxat appellare permittat auctoritas, & propterea inhibeat; ab Imperiali & pretorio judicio appellari, tum quod non homo, sed is, qui solo verbo fecit calum & terram, Apostolicam Sedem, & in ea sedentem prætulerit universis etiam Concilijs, qua ab ea robur accepisse, ss. Patrum Decreta testantur &c. Unde inferebat idem Pontifex, appellantes a Romano Pontifice ad non indicatum, nec congregatum Concilium, consti-tuire aliud Caput in Ecclesia Dei &c. sanctaque Sedis primatum negare, ac Ecclesie unitatem dividere &c.

At quid, inquires pro sexto, est specialis energie in hoc, quod Sextus IV. reprobet appellationem a Papa ad non indicatum, neque congregatum Concilium? An ergo, si hoc de presenti sit coadunatum, fas erit, ad illud a Papa appellare? An non si hoc saltem liceret, sublimius jam Sede Apostolicâ Tribunal

prætenderetur? Veròm si vel indictum, vel aggregatum sit Concilium Oecumenicum, in eo jam intervenit Apostolica auctoritas, utpote forma & anima Synodi quā Oecumenice.

74. Quod si ergo ad Concilium tali modo indictum provocetur à Papa, non jam ab inferiori sit appellatio ad majorem, sed Papæ auctoritas, ceu Oecumenici Concilij forma postulatur, nec aliud in hoc agitur, nisi ut, quæ Papæ auctoritas extra Concilium decrevit, eadem sub altiori Divinitus constitutâ præminentiâ Papæ unâ & Concilij confessioni auctorizatâ annexa imploretur, ad effectum omnimoda & consummatæ per Christi promissum infallibilitatis in dogmaticis sanctionibus obtinendum.

75. Operæ premium est pro septimo hic accusatiū expendere, ex quo S. Scripturae fundamento appellations à Papa ad futurum Concilium à Pio II. in Bulla *Exscrutabilis*, condemnatur, tanquam erroneæ ac detestabiles. Hic nempe Pontifex Maximus ibidem dicit, spiritu rebellionis imbutos esse, qui à Papa ad futurum Concilium appellare præsumunt. Hujus autem dicti sui rationem profert ex hoc, quod Romano Pontifici Christi vicario dictum sit in persona B. Petri: *Pasce oves meas &c.* Quocunque ligaveris super terram, erit ligatum & in celis. Ex quo adeò Christi verbo eluceat, nihil esse super terram morale, in Regnum cælorum ordinabile, quod non subesse superioritati Romani Pontificis. Quamvis proinde character Episcopalis, una cum vi Sacramentorum Eucharistia & Ordinis effectrice, nec non unâ cum radicali jurisdictione pastorali, in eo charactere contenta, utpote qui sit immediate à Christo, non sit de illo quocunque Pontificis superioritati subiecto morali, attamen ejusdem ulti quæ moralis superinduit conditionem illi subiacentem. A fortiori autem talis subjectionis conditionem subicit formalis & actualis Episcopalis jurisdictione, utpote derivata à Papa. Et multo magis exercitum morale jurisdictionis Episcopalis etiam collectum sumptæ, & ab universis Christiani Orbis Episcopis in unum acephalicæ spectatum Concilium collectæ, obtinet ejus subjectionis conditionem; uti sepe in antecedentibus dictum & oftensum fuit. Quomodo igitur fas ess possit, à Papâ appellare ad ejusmodi acephalicum Concilium?

76. Quamvis porrò pro oīayo consummatæ infallibilitatis præminentia Concilio formaliter atque complete Oecumenico per Christum asserta, sit immediate à Christo, nec adeò posse ut sic subesse Romani Pontificis superioritatem: eo ipso tamen, quod ista infallibilitas non nisi duobus, nempe Capiti & Corpori Ecclesiæ Hierarchico, quæ intrâ Concilium Oecumenicum contentientibus, sit promissa; ex parte sui substrati jam involvit illam Papæ superioritatem. Quamvis insuper Concilio Oecumenico etiam Divinitus competit indefinita ligandi & solvendi potestas, compar Papali Oecumenice auctoritati: attamen Decreta Conciliaria moralia inde promanantia,

sicuti sunt de illo quocunque in Regnum eorum ordinabili morali; sic subjacent quoque Pontifice Maximi superioritati in tantum, ut ejusmodi morum decreta solus etiam Pontifex, secundum rerum exigentiam, mutare ac dispensare valeat: sicuti etiam econtra Pontificia leges morales ex vi illius universalis Concilio quā Oecumenico per Christum collata auctoritaris, possunt quidem immutari, eo ipso tamen, quod huc etiam Concilii Oecumenici non nisi ex Capite & Hierarchico Ecclesiæ Corpore substantialis auctoritas, ex parte sui substantialis substrati involvit Papæ super omni in terris morali superioritatem, illi Concilij quā Oecumenici potestati infinita compareat, nequit jam Concilio quā complete etiam ac formaliter Oecumenico attribui stricta erga Papam superioritas. Cum igitur nihil in Concilio sit assignabile, super quo fundari possit aliqua super Papam superioritas, meritò dixit Pius II. exerit spiritum rebellionis ab illo, qui à Pontifice Romano appellat ad futurum Concilium.

Non denique firmantur hæc universa ex Concilio Constantiensi *Sess. 8. art. 37.* ubi inter alios Wicelli errores damnatur iste quoque articulus; *Papa non est immediatus Vicarius Christi.* In quo Synodus illa consonatum Nicenij Concilij Canone 39. excommunicationis censurâ ferientis illum, qui negaverit Romanum Pontificem esse Vicarium Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam. Ex quo adeò fidei principio ita licet argumentari. Quod potestas Ecclesiastica est propinquior Christo, eō noscitur esse superior. At eo ipso, quod Romanus Pontifex sit immediatus & proximus Christi Vicarius, nequit ulli dari in terris auctoritas Ecclesiastica, quæ si Christo propinquior, nec illa adeò in terris potestas poteſt esse superior Apostolicâ Papa auctoritate. Sed fateri, oportet, eam, sicuti est immediate à Christo, atque hujus vicaria, sic esse supremam. At verò appellations natura est, esse provocationem ab inferiori judice ad superioriem. Quia igitur Christi vicaria in Pontifice potestas est immediata & proxima Christo, ideo ab eâ non datut in terris illa appellatio strictè & propriè sumpta, ad ipsam verò à quocunque in terris constituto judice Ecclesiastico jus est appellandi.

Caput. III.

Quantum momenti circa auctoritatem Concilij evinci valeat ex Decretis Synodi Constantiensis *Sess. IV. & V.*

His Decretis inseriās referendis causâ dedit schisma gravissimum mox recentendum. Nempe Clemens V. in Romanum Pontificem electus, Sedem Apostolicam Anno 1345. ¹³⁴⁵ ₂₄₁ transtulerat Avenionem. Sed Gregorius XI. Anno 1378. rediit ad Urbem, ubi, cùm fatus functus esset, Cardinales ad instantiam plebis Papam iterum petentes, elegerunt Archiepiscopum Barensem, nominatum Urbanum VI. Cardinales verò Galli cum tribus Italis, praetex.